

Inleiding

Kinderopvang Haarlem (KOH) staat voor kwalitatief hoogwaardige kinderopvang. We laten onafhankelijke kwaliteitsmetingen door het NCKO uitvoeren met een wetenschappelijk instrument, scoren hierop goed en zetten op basis hiervan nog gerichte aanvullende acties uit om de score te verhogen op specifieke onderdelen. We hebben kwaliteit hoog in ons vaandel staan en juichen kwalitatief hoogwaardige kinderopvang in het algemeen uiteraard van harte toe. Wij onderschrijven het akkoord dat ten grondslag ligt aan het ontwerpbesluit tot het stellen van eisen aan de kwaliteit van de kinderopvang en het peuterspeelwerk (besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk).

Het succes hiervan staat of valt echter met een effectieve vertaling naar de praktijk. Dit zien wij onvoldoende terug in het ontwerpbesluit en maken ons om die reden grote zorgen. We onderschrijven de punten die Kinderopvang Partou en Tinteltuinen reeds hebben gegeven.

De maatregelen hebben een grote impact op de kinderopvang, zowel aan de kant van de inhoud als van de financiële haalbaarheid. De reële kans bestaat dat er op basis van dit besluit keuzes moeten worden gemaakt die op gespannen voet staan met de beoogde kwaliteitsverbetering.

De branche heeft een aantal onrustige jaren achter de rug, waarbij veel organisaties hun hoofd niet of nauwelijks boven water hebben kunnen houden. Wij zien nu pas weer een hele voorzichtige groei in bepaalde delen van Haarlem. Deze groei vraagt ook voldoende aanwas van goed personeel. Teveel en bovendien gelijktijdige maatregelen, zoals nu beschreven in het ontwerpbesluit, zullen wederom onrust in de branche veroorzaken. Wij maken ons dan ook zorgen over de duurzaamheid en haalbaarheid van deze koers voor individuele aanbieders en de gehele branche.

We maken ook ons zorgen om de gevolgen hiervan naar de klanten toe. Welke impact heeft dit voor hen op de kosten als we tarieven moeten rekenen die onze continuïteit veilig stellen en welke keuzes gaan potentiële ouders maken als babyopvang voor hen duurder wordt. Hebben zij nog wel keuzevrijheid in de toekomst?

Wij betwijfelen of de voorgestelde uitwerking daadwerkelijk het gewenste effect zal hebben op de kwaliteit en haalbaar is binnen de huidige condities in de markt. Hierdoor rijzen de belangrijkste vragen: Gaan deze maatregelen de kwaliteit daadwerkelijk verhogen ten opzichte van hoe dit nu is? Is baby opvang straks nog rendabel en blijft de baby opvang in de huidige vorm bestaan? Kunnen ouders straks de (baby) opvang vinden die het best bij hun leven en hun kind past? Hoeveel keuzevrijheid hebben ouders straks nog? Zal de huidige infrastructuur van voorschoolse voorzieningen kunnen blijven bestaan? Hoe verhoudt dit zich tot de ambitie om voorschoolse voorzieningen toegankelijk te maken voor alle kinderen?

Belangrijkste aandachtspunten

De voorgestelde maatregelen hebben een grote financiële, maar ook organisatorische, bouwkundige en pedagogische impact. De strengere BKR op babygroepen, de inzet van hbo'ers – zoals in het akkoord opgenomen – nemen op zichzelf al substantiële aanpassingen en kosten met zich mee. In dit ontwerpbesluit zijn echter aanvullende maatregelen beschreven, die de organisaties verder onder druk zetten en de kosten verder omhoog brengen. Dit heeft wellicht tot gevolg dat ongewenste keuzes ten aanzien van kwaliteit gemaakt moeten worden.

Financiële gevolgen

In het AmvB is op pagina 34, Hoofdstuk 3.1 een onderdeel geweid aan de financiële gevolgen. Het tot stand komen van de conclusie hierover is voor ons niet inzichtelijk. Het gaat uit van een extra kostenpost van 83 mln op het kdv en een besparing van 57 mln op de bso. De aanpassing op de bso zou circa 69% van de extra kosten op het kdv moeten dekken. Kinderopvang Haarlem heeft 14 kinderdagverblijven en 21 buitenschoolse opvang locaties. Wij herkennen de financiële gevolgen in het geheel niet voor onze eigen organisatie. Op basis

van een berekening van de gevolgen van de wijziging van beroepskracht kind ratio zien we de volgende cijfers. De veranderde bkr regeling heeft tot gevolg dat we 8,1 extra FTE in moeten zetten op het kinderdagverblijf en 3,1 FTE kunnen besparen op de buitenschoolse opvang. Hierbij is dan echter wel het uitgangspunt dat de ruimten ons geen enkele beperking op zouden leggen en de groepen vol zijn. Dit is geen reëel uitgangspunt. De bso ruimten zijn in 90% van de gevallen ingericht voor 20 kinderen en van de besparing van 3,1 kunnen we in werkelijkheid 0,31 FTE realiseren. Daarnaast zullen we op de kinderdagverblijven met een omzetvermindering geconfronteerd worden omdat we op de verticale groepen minder kinderen op kunnen gaan vangen.

We hebben te maken met bestaande vestigingen en groepsindelingen. Op basis hiervan is de bouwcapaciteit vastgesteld, het aantal kinderen dat op basis van m2 kan worden opgevangen. Dit is al jaren een stabiele omgeving die zorgt voor rust voor de kinderen.

We verwachten dat we ons genoodzaakt zullen zien om de meeste rendabele oplossing per locatie te onderzoeken en deze in te voeren indien bouwkundig mogelijk. Dit zorgt voor extra kosten en discontinuïteit voor de kinderen. Dit brengt enerzijds kosten met zich mee, maar kan ook keuzes provoceren die pedagogisch niet altijd goed uit te leggen zijn.

Beschikbaarheid personeel

Wanneer deze maatregelen gelijktijdig worden doorgevoerd in januari 2018 voorzien wij een probleem ten aanzien van beschikbaarheid van personeel. Zoals de minister aangeeft vraagt de opvang van baby's goed opgeleide pedagogisch medewerkers.

Door de recessie van afgelopen jaren hebben echter weinig mensen gekozen voor een opleiding in de kinderopvang. Het aanbod van nieuw personeel is daarom erg klein. Nu de markt heel voorzichtig aantrekt merken wij dit al. Personeel is moeilijk te vinden. Wij zien dit als groot risico.

Ongewenste marktwerking algemeen tarief

Aanvullende maatregelen uit dit ontwerpbesluit voeren de kosten verder op. Kleinere organisaties of organisaties zonder bso hebben geen financieel profijt van de verruimde BKR-eisen op de bso. Zij worden geconfronteerd met hogere kosten als gevolg van de aangescherpte BKR op de babygroepen.

De aanvullende maatregelen in dit ontwerpbesluit leiden met name tot extra kosten voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar. De kostprijs voor baby-opvang was altijd al hoger dan de kostprijs voor peuteropvang. Met de aanvullende maatregel zal dit verschil alleen maar toenemen en wordt het opvangen van kinderen in de leeftijd tot 1 jaar veel duurder en een bedrijfsrisico. In feite bieden de meeste kinderopvangorganisaties babyopvang al onder de kostprijs aan. De overheid heeft het voornemen om deze financiële compensatie uit te smeren over de 0-4 jarigen. De meeste kosten worden echter gemaakt in de periode 0-1 jaar. Hier geldt immers de aangescherpte BKR.

Organisaties die kinderen in deze leeftijdsfase opvangen worden geconfronteerd met hogere kosten, zonder de zekerheid dat deze kostenverzwaring in de jaren die volgen (1-4 jaar) kan worden gecompenseerd. Het is immers niet zeker dat de kinderen gedurende deze hele periode bij de kinderopvangorganisatie blijven. Ook krijgen peuterspeelzalen die kinderen opvangen vanaf 2,5 jaar, hiermee een voorsprong ten opzichte van de reguliere kinderdagverblijven. Zij krijgen immers niet te maken met extra kosten als gevolg van aangescherpte BKR, terwijl ze wel meeprofiteren van de financiële voordelen omdat de financiële compensatie wordt uitgesmeerd over 0-4 jarigen.

Het zou logischer zijn om ook een differentiatie aan te brengen in de maximum-uurprijzen voor babyopvang versus peuteropvang.

Organisaties die alleen bso aanbieden komen in een concurrentiepositie die veel gunstiger is dan organisaties die alleen kdvd of kdvd en bso aanbieden. Ook voor nieuwe toetreders in de markt of scholen die zelf de bso gaan organiseren komt er een groot concurrentievoordeel ten opzichte van de bestaande organisaties. Zij kunnen

hun organisatie inrichten op de nieuwe eisen en de activiteiten selecteren die bedrijfseconomische het meest gunstig zijn. Organisaties die al opvang bieden aan kinderen met de leeftijd 0-12 jaar zullen hier niet tegenop kunnen concurreren vanwege de hogere kosten.

Bovendien zullen er organisaties zijn die dit financieel niet kunnen bolwerken, waardoor de continuïteit van organisaties in gevaar kan komen en daarmee ook de infrastructuur van de kinderopvang.

Afsluiting

Kinderopvang Haarlem doet een dringende oproep aan de politiek om deze verregaande maatregelen uit het ontwerpbesluit te heroverwegen, gezien de grote impact die het zal hebben op het geheel aan kinderopvangvoorzieningen in Nederland en daarmee de samenleving als geheel.